

[מערך פעילות לתלמידי כיתות ד-ו]

מקום לכולם: מפרימה לאיחוי

שיעור מס' 1

משחק פתיחה (45 דקות)

1. משחק פלונטר

מטרת המשחק: התלמידים יחוו באמצעות משחק תהליך של פרימה

מהלך המשחק:

- מחלקים את הכיתה לקבוצות בנות 10-12 תלמידים.
- משתתפי כל קבוצה נעמדים במעגל ושולחים את יד ימין קדימה.
- כל משתתף אוחז עם יד ימין שלו יד שמאל של משתתף אחר במעגל, אך לא של משתתף שלידו,
- ועם יד שמאל יד ימין של משתתף אחר.
- על המשתתפים להתיר את ה"קשר" שנוצר ביניהם וליצור מעגל רגיל ללא קשרים. אסור לעזוב ידיים עד להתרת הקשר.

2. משחק חיבור – אוללה

מטרת המשחק: התלמידים יחוו באמצעות משחק תהליך של איחוי- חיבור

מהלך המשחק:

- מחלקים את הקבוצה לקבוצות בנות 10-12 תלמידים.
- המשתתפים נעמדים במעגל קרוב. כל משתתף מיישר את ידיו ומצמיד אותן לצדי הגוף.
- כל משתתף שולח את ידיו בזו אחר זו למרכז המעגל.
- אסור להתנגש ביד של משתתף אחר, כלומר ששני משתתפים ישלחו יד בו זמנית.
- אם שני משתתפים שלחו את ידם בו זמנית למרכז המעגל מתחילים מהתחלה.
- שכל הידיים מתוחות ומחוברות במרכז המעגל המשתתפים אומרים יחד בקול גדול " אוללה".

מפרימה לאיחוי

- המורה ישאל את התלמידים, מהי הפעולה שנדרשתם לעשות במשחק הראשון? (יצירת קשר ופרימת קשר)
 - המורה ישאל את התלמידים: מהי התוצאה שאליה הגעתם במשחק השני? (חיבור / שותפות)
- המורה יגדיר על הלוח את המושגים פרימה / איחוי:

פְּרִימָה (מְלֻשׁוֹן פְּרוּם) – פְּתִיחַת קֶשֶׁר או תְּפִיכָה, הַתְּרָה אִיחׁוּי – חֲבוּר; אַחוּד

למה הכוונה שאומרים מפרימה לאיחוי?

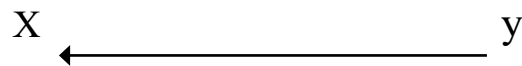
הכוונה לתהליך של שינוי ממצב x (לא רצוי) למצב y (רצוי)

החץ מסמל דרך ארוכה שעושים ממצב מסוים למצב אחר טוב יותר. תהליך שנועד לשפר.

שלב א

התלמידים יקבלו דפים לבנים שעליהם מצויר החץ

ויתבקשו לתאר בציור או במלל דרך שעשו ממצב מסויים למצב טוב יותר. באמצעות ההנחיות הבאות:

- נסו לחשוב על מצבים בחייכם (בכיתה, בבית, בתנועת הנוער, בסביבה, בתוככם) שרציתם לשנות משהו והבנתם שעליכם לעבוד קשה על מנת להשיגו (רצוי להציג את השאלות למחשבה (הרשומות למטה) על שקף או רשומות על הלוח)
- מה היה מצב המוצא (x) שממנו יצאתם ואותו רציתם לשנות ומה היה המצב (y) שאליו רציתם להגיע.
- מה עשיתם בניסיון להגיע למטרה? כיצד פעלתם? לבד? בשיתוף פעולה? עם מי? כיצד?
- האם הייתה לכם תכנית פעולה ברורה או לא?
- כיצד הרגשתם בתהליך זה?
- מה עזר לכם להתקדם?
- האם הצלחתם להתקדם?
- מה הפריע לכם להתקדם?

מטלה אישית

מצורף דף **נספח מס' 1** - בו תוכלו לכתוב את "הסיפור" המתאר את התהליך ואח"כ לשתף עם בן זוג לשיח סיכום במליאת הכיתה: מספר תלמידים יספרו את סיפורם.

המורה יאמר, כי בשיעור הבא, נעסוק במושגים פרימה ואיחוי בהקשר לחברה הישראלית.

שיעור מס' 2

מטרות השיעור

1. עבודה על המיומנות מדרש תמונה
2. התלמיד יבין את המושגים פרימה ואיחוי בהקשר להתנהגויות בחברה הישראלית.
3. התלמיד ידע להבחין בסיטואציות חברתיות המקדמות איחוי בכיתה, בביה"ס, בקהילה ובחברה הישראלית.

מהלך השיעור

פתיחה

שלב א'

החזיקו בידכם בגד עם רוכסן פתוח. (לבקש מהילדים להביא עימם בגד עם רוכסן) נסו כעת לסגור אותו, עקבו אחר הפעולה. מה קורה כאשר הרוכסן נסגר? כיצד זה קורה? מה נדרש על מנת שהרוכסן ייסגר כהלכה? האם לפעמים הוא נתקע? כיצד אנו מתמודדים עם התקיעות? מוותרים או מתאמצים לחברו?

המורה ירכז את תשובות התלמידים על הלוח.

שלב ב'

המורה יציג את הכרזה שעוצבה לציון יום הזיכרון ה-24 לרצח יצחק רבין בפני התלמידים

בכרזה אנו רואים רוכסן (ריץ' - רץ')....

בכל רוכסן יש שיניים. כאשר הרוכסן פתוח (פָּרוּם - פְּרִימָה), השיניים נפרדות האחת מן השנייה כאשר הוא סגור הן **משתלבות ומתאחדות** והרוכסן נסגר (מְאוּחָה - אִיחוּי).

משימה בזוגות

הביטו כעת ברוכסן שבכרזה ודונו בשאלות הבאות:

- מה מיוחד בשיניים של הרוכסן המופיעים בכרזה?
- האם השיניים שמופיעות בכרזה דומות לרוכסן בבגד שאתם אוחזים?
- מה ההבדל?
- מדוע הרוכסן בכרזה שונה? מדוע השיניים אינן אחידות בדומה לרוכסן רגיל?
- מהו הדימוי שמבקש יוצר הכרזה להציג ברוכסן זה?
- את מי מייצגות השיניים ברוכסן שבכרזה?
- מה רצו למסור בכרזה כשיצרו רוכסן אחר?
- האם לדעתכם השוני בשיני הרוכסן יקשה על סגירתו?
- האם מגוון מייצר קושי או עניין בחיים המשותפים?
- מדוע לדעתכם יוצר הכרזה נתן לה את השם " מקום לכולם - מפרימה לאיחוי"?
- החברה הישראלית מורכבת מקבוצות שונות אילו קבוצות בחברה הישראלית אתם מכירים? מה אתם יודעים לספר על היחסים בין הקבוצות השונות בחברה הישראלית.
- כיצד כרזה זו מבטאת את המסרים שאנו רוצים להעביר ביום הזיכרון לרצח יצחק רבין?

המורה יסכם ויאמר:

כי אחד הדברים המרגשים ביותר בחברה הישראלית הוא השונות שיש בה: אנשים רבים שמגיעים מתרבויות שונות, קיבוץ גלויות, חילונים, דתיים, חרדים, יהודים, ערבים, עולים חדשים, ותיקים ועוד ועוד. אנחנו כמו פסיפס עשיר ומגוון, בכדי לשמור על הישגנו ולהוות חברת מופת, עלינו לשאוף להכיר זה את זה, לכבד את זולתנו. ביום הזיכרון לרצח יצחק רבין חשוב להדגיש את הצורך להכיר את הדעות השונות של הזולת, להקשיב להן, לנסות ללמוד וגם אם בכל זאת לא מסכימים, להמשיך ולחפש את המשותף. בעת הזאת חשוב ונדרש לחזק את הערכים והעקרונות המאחים את הקבוצות השונות בחברה.

הערה: נושא זה מוזכר גם בספרי הלימוד של מולדת חברה ואזרחות וניתן להעזר בחומר זה או כל חומר אחר לפי בחירת המורה

המורה יקיים שיחה בה התלמידים יציגו את תשובותיהם במליאה.

סיכום השיעור

- כל זוג תלמידים יצור רוכסן שיבטא את המושגים: מקום לכולם, שונות, פרימה, איחוי, חיבור, קבלת האחר, שותפות. (יצירת הרוכסנים יכולה להיות באמצעות ציור, קולאז, כתיבה ועוד).
- הרוכסן שלכם יכול לבטא שאיפה למעבר ממצב X למצב Y בכיתה, בחבורת הילדים, בבית הספר, בחוג.
- תנו כותרת משלכם לרוכסן שיצרתם.
- התלמידים יתלו את היצירות בכיתה

נספח 1: "סיפור" תהליך השינוי

ה"סיפור" יתאר צעדים ממצב פחות רצוי לקראת מצב רצוי.
ה"סיפור" יכול לתאר תהליך אישי, כיתתי, חברתי, משפחתי וכו'
ה"סיפור" יכול להיות בתחילתו או במצב מתקדם לקראת השגת המטרה.

X ←———— y

מהו מצב x אותו הייתם רוצים לשנות _____

מהו מצב y אליו הייתם רוצים להגיע _____

האם יש לכם שותפים תומכים להשגת המטרה? _____

מיהם אותם שותפים? _____

האם יש לכם תכנית כיצד לקדם את התהליך? _____

האם יש גורמים שמקשים על התקדמות התהליך? מהם? _____

האם יש דרך להתגבר על אותם קשיים? כיצד? _____

ציינו נקודה על גבי הקו למעלה היכן נמצא לדעתכם התהליך כרגע ונסו להסביר מדוע מיקמתם דווקא בנקודה זו ומה עוד צפוי לדעתכם בהמשך התהליך.

הסבר: _____

נסו לספר את ה"סיפור" לבן הזוג עמו אתם יושב, לשתף אותו בתהליך ואולי גם להיוועץ בו.

סיום: שיתוף במליאה